

winning van
passende
n drie hoe-
rots zijn". Zo
de directeur
hting over
n het dood-
n Hussein
) Het totale
e en werke-
P. van Schie
thutsend.
is van argu-
stichting,
ls weten-
e discussië-
uwens niet
VVD-top
e opvatting
de Telders-
len.

viel onze eer-
nat, maar de
klare brok-
Saddam
raf, Europese
men afstand
. Op één na:
namens Ne-
kaanse hie-
ok niks aan
et omslag-
een filmpje
alleen door de
rmee nogal
rafie onder-
zich van de
Het argu-
kheid is soms
emd op het
eekhoudend.
is immers zo
ee, het gaat
selling power.
wonde: we
een kwart-
gehangen
le in een
swing.

uis, chef van
rijft over de
e cover op
nextlog

Wie ik ben en wie niet,

De 'quarterlife crisis' is geen verwende-nesten-syndroom

► Besluiteloosheid door een teveel aan keuzes wordt vaak gezien als een luxeprobleem.

► Maar de *quarterlife crisis* is juist een complexe zoektocht naar de doelen in het leven.

Door EVELYN PRINSEN

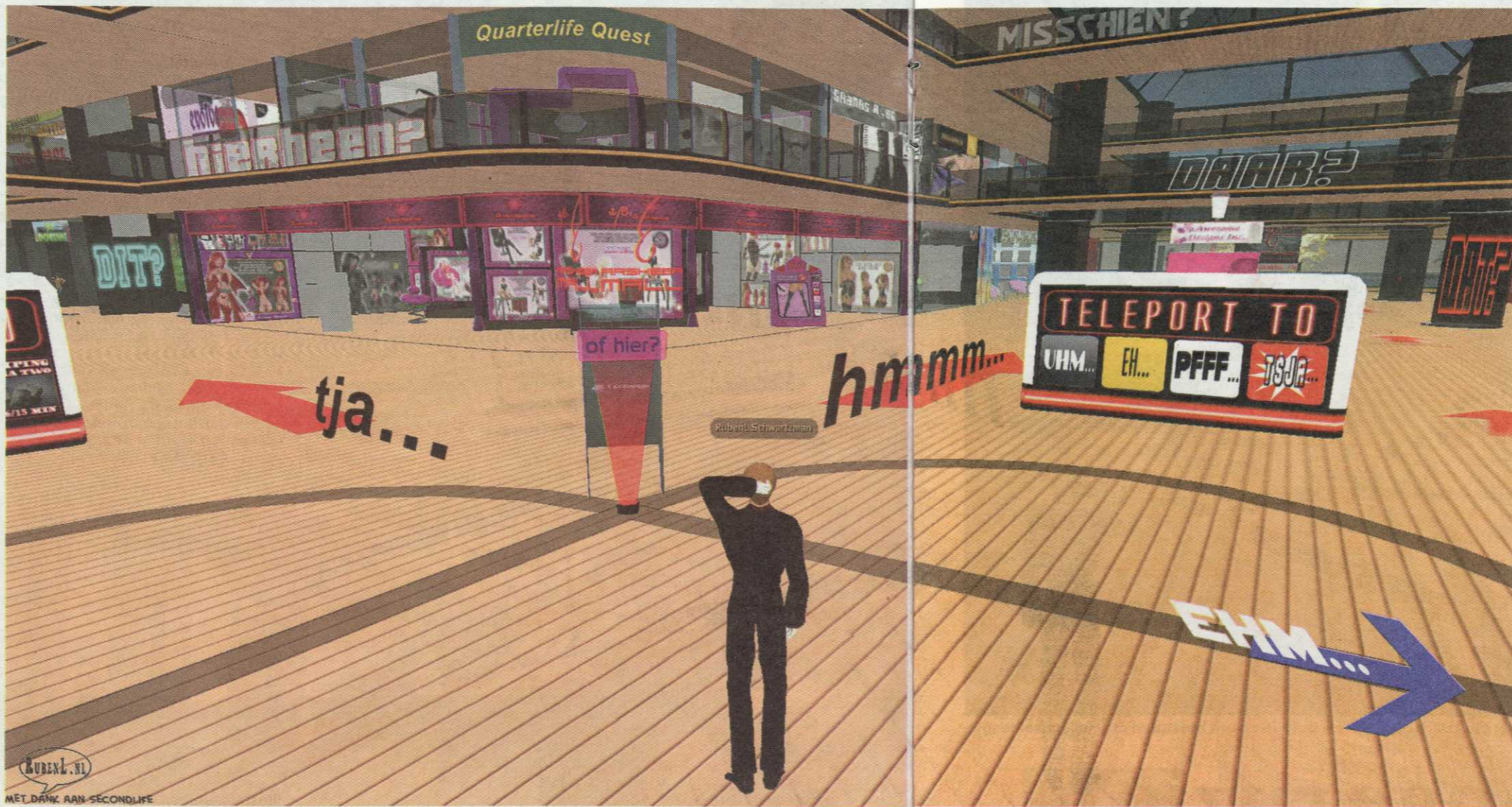
„Maak iets van je leven, doe niet zo verwend!” staat boven het stuk van Michelle Verheij in *nrc.next* van 11 december 2006. Zij noemt twintigers die zichzelf een *quarterlife crisis* toedichten „verwende nesten” die „niet zo moeten zeuren”. De *quarterlife crisis* is een modewoord met geen enkel bestaansrecht, vindt zij.

Deze ongenueanceerde mening valt deels te verklaren met de verwarring die er heerst omtrent de oorzaken en achtergronden van de *quarterlife crisis*. Zo zou slechts het toenemend aantal keuzes in onze samenleving debet zijn aan het gevoel van onbehagen onder jongeren. Twintigers zouden de overload aan keuzemogelijkheden niet aankunnen en klagen over keuzestress. En dat is, volgens velen, een luxeprobleem.

Dat is ook een zeer simplistische kijk op de werkelijkheid. Besluiteloosheid heeft niets te maken met 'verwend-zijn' of 'zeuren'. Het wortelt in een veel fundamentele onduidelijkheid en onzekerheid over wie je bent en waar je naar toe wilt in je leven. De *quarterlife crisis* is een identiteitscrisis.

Kiezen – of het nu gaat om de alledaagse keuzes in het consumptieproces of levensbepalende beslissingen – is altijd een uitdrukking van je identiteit. Door ergens voor te kiezen, druk je uit wat voor jou belangrijk, waardevol of nastrevenswaardig is. Anders gezegd: kiezen heeft een expressieve waarde.

Nu hebben met name de keuzes die twintigers moeten maken vaak verre gaande consequenties: kiezen voor een bepaalde studie, baan of partner zijn uiterst bepalend voor de uiteindelijke levensloop. Zo worden twintigers gedwongen na te denken, vaak in existentiële of morele termen, over fundamentele aspecten van hun bestaan. Hun keuzes raken aan de kern van wie ze zijn en worden.

RUBEN.L.NL
MET DANK AAN SECONDLIFE

Besluiteloosheid, gebrek aan richting en zelftwijfel – allen symptomen van een identiteitscrisis – zijn het gevolg van veel keuzes, maar ook van het individualiseringsproces. In de Westerse samenleving hebben mensen zich in toenemende mate losgerukt van traditionele verbanden, zoals religie en gemeenschap. Tegelijkertijd is individuele keuzevrijheid een steeds centralere waarde geworden. Vrijheid van keuze is zelfs zó belangrijk geworden dat het een levens-

doel op zich is. En dat is nu het probleem. Keuzevrijheid als doel op zich geeft weinig of zelfs helemaal geen richting aan je leven. Het maak deze eerder stuurlaas. Van belang is niet meer de waarde van een bepaalde keuze voor iets, maar de waarde van het kiezen zelf. Dit ondermijnt ieder coherent gevoel van 'richting' of 'bestemming'. Twintigers zijn dus het product van een laatmoderne cultuur waarin mensen worden aangespoord au-

thentiek te zijn, hun 'eigen ding' te doen en anderen ook vrij te laten in hun proces van zelfontdekking. De onrust die zij hierbij ervaren, komt voort uit wat de Canadese filosoof Charles Taylor 'de cultuur van authenticiteit' noemt. Twintigers voelen zich geroepen hun originaliteit te ontdekken en uit te drukken, maar beseffen ook dat dit 'levensproject' kan falen – en dat maakt kiezen een risicovolle onderneming. Bovendien wordt hen nergens ge-

is lastig kiezen

maar een fundamentele identiteitscrisis

Verwend of verloren?

• „De besluiteloosheid en onvrede van hoogopgeleide twintigers en dertigers komt niet door sociale druk en te veel keuzemogelijkheden. Ze zijn gewoon verwend”, stelt Michelle Verheij (25) in *nrc.next* van 11 december 2006.

• Jongeren op het internetforum *Quarterlife Quest* denken daar anders over. Zij voelen zich besluiteloos en wisselen ervaringen en oplossingen uit met lotegenoten.

• Zo schrijft Saskia (27): „Bij mij moest altijd alles extreem, groots en meeslepend zijn. Het is natuurlijk heel stoer om een week naar Barcelona te gaan, even terugkomen om de camera op te halen en dan weer te vertrekken naar Zweden. Achteraf gezien was het een overload aan impulsen. (...) Ik probeerde vooral te voldoen aan alle verwachtingen.”

Illustratie Ruben L. Oppenheimer

leerd hoe ze moeten 'koersen op hun innerlijk kompas'. De meeste mensen in onze samenleving worden nog steeds eenzijdig opgeleid. De nadruk ligt op informatie, wetenschap en ratio. Zelfinzicht, bewustzijn en gevoelens zijn van ondergeschikt belang. Maar juist deze intuïtieve aspecten zijn van belang als het gaat om 'jezelf ontdekken', je hart volgen en complexe keuzes maken. Het verklaart wellicht waarom vastgelopen twintigers massaal hun heil zoeken in het

alternatieve, spirituele circuit. Mediteren, 'intuïtief leren voelen', een cursus Avatar: dit alles weerspiegelt de huidige zoektocht van twintigers naar zichzelf. Via verschillende vormen van zelfonderzoek krijgen twintigers later weer zicht op wie ze in essentie zijn. Een helder beeld van je eigen kernwaarden, overtuigingen en kwaliteiten maakt kiezen langzamerhand weer gemakkelijker. En de *quarterlife crisis* is deze ont-

dekkingsreis naar authenticiteit: een moment van bezinning, een fase om jezelf te heroriënteren en een nieuwe koers uit te zetten. De naam *quarterlife quest* lijkt dus meer op zijn plaats. Om verdere verwarring te voorkomen.

Evelyn Prinsen is organisatieantropoloog en initiatiefneemster van het jongerenplatform *Quarterlife Quest*.

▶ Lees meer over het forum op www.quarterlifequest.nl

Advertentie

ister en rdubbel je andsalaris!

De vis heeft niks aan de Afspraak in Brussel heeft nauwelijks betrekking

► Milieuministers maakten in Brussel afspraken om het zeemilieu te beschermen.

denzee en de aangrenzende Noordzee, blijken nauwelijks meer in het gebied voor te komen. Een aantal deelnemers van die

Vage plannen

• De EU werkt al sinds 2002 aan de

nieuwe milieustrategie op de milieuproblemen in onze kustgebieden

twee meter, waarop ooit in de zuidelijke Noordzee werd gevestigd, is daar vrijwel verdwenen. Nieuwe regels van de Europese

tegie zal van kracht zijn vanaf het begin van de territoriale wateren. De gebieden waar de allergrootste verliezen zijn geleden, zullen dus buiten

problemen veroorzaken. Waarom wil staatssecretaris Van Geel (Milieu, CDA) niet verder gaan dan een inspanningsverplichting in